

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 1 10
Pol leta „ 2 „
Četrt leta „ 1 10

Pri oznanilih in tako tudi pri „pustnicah“ se plačuje za navadno trestopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „
Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gosposki ulici blizu „tuh krova“, na starem trgu in v namski ulici ter v Trstu, via Cassana, 3.

Dopisi in vse blagovoljno pošiljajo med. listu „Soča“ v Gorici Via Mercato 12, I., naročnina pa opravništva „Soča“ Via della Croce št. 4, II.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Dolžcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri opravištva.

Navod,

kako je napravljati podružnice družbe sv. Cirila in Metoda.

Podružnica se lahko napravi v vsakem kraju, kjer se oglasi dvajset udov (§. 4 družbenih pravil).

Družbeno vodstvo (za zdaj osnovni odbor) ali njegov pooblaščenec skliče te ude na ustanovni podružnični zbor.

Tak zbor je vsaj 24 ur pred naznaniti politični gosposki, in sicer v mestih, kjer je c. kr. policijska direkcija, naznani se tej, v drugih mestih in povsod drugod pa c. kr. okr. glavarstvu kot policijski oblasti.

Na ustanovnem podružničnem zboru izvoli se začasno načelnštvo t. j. prvomestnik, njegov namestnik, zapisnikar in blagajnik, ter ako je treba, vsakemu teh dveh po jeden namestnik. Potem se vsprejemajo in potrdijo podružnična pravila po načrtu. Tako je podružnična ustanovljena, ter se nje ustanovitev s prošnjo naznani navadno c. kr. ministerstvu za notranje reči.

To prošnjo vloži ali pooblaščenec družbenega vodstva (za zdaj osnovnega odbora) ali pa vsled prošnje začasnega načelnštva družbeno vodstvo (za zdaj osnovni odbor).

Prošnji do ministerstva, ki ima kolek 50 kr., prilože se podružnična pravila in pravila glavne družbe, vsakatera v petih primerkih, ter se dene na vsak primerik kolek 15 kr.

Če pooblaščenec uleži prošnjo, mora pridejati tudi svoje nanj glaseče se pooblastilo, ki ima kolek 50 kr.; družbeno vodstvo pa priloži prošnjo podružničnega načelnštva s kolekom 15 kr.

Če se pa hoče, da ministerstvo pravni obstanek kake podružnice izrecno potrdi (§. 9 društvenega zakona od 15. novembra 1866), mora se potrditev v prošnji posebej prositi in na jeden primerik podružničnih pravil dejati kolek 1 gld.

Naj se torej vsak, ki hoče tako prošnjo kot pooblaščenec uleži, obrne pred do družbenega vodstva, da mu pošlje pravilno pooblastilo. Ako je pa želja, da se podružnična ustanovitev c. kr. ministerstvu naznani po družbenem vodstvu, naj začasno načelnštvo temu izreče to željo v dopisu, ki ga podpiseta vsaj začasni prvomestnik in tajnik in mu priložita vsprejeta pravila v petih primerkih.

Ako ministerstvo v štirih tednih po uloženem naznanilu podružnice ne prepove, ali, ako ono pred odgovori, da je ne zabranjuje (§. 7 društvenega za-

kona od 15. novembra 1866), sme podružnica začeti svoje delovanje.

Opomniti je še, da je tudi treba podružnične načelnike v treh dneh potem, ko so za trdno postavljeni, kakor tudi vsak podružnični zbor naj manj 24 ur pred naznaniti tisti politični gosposki, kakor je zgorej rečeno za podružnični ustanovni zbor.

Konečno se nujno opominja, da naj se vsaka podružnica, ko je po ministerstvu dovoljena, oziroma ne zabranjena, precej naznani družbenemu vodstvu, da jo dene v svoj izkaz.

Blagovoljen svet kmetovalcem goriške okolice.

(Dalje.)

Ko sem bil začel preteklo leto dolgi ta dopis, nisem mislil, da se tako velikansko naraste, da ga ne bode konec v enem letu, marveč da bode treba še kos novega leta za skončanje. Meni se rado tako godi, da se ne držim strogo predmeta, da odkakujem semtertje, zdaj na desno, zdaj na levo; zdaj mi šine v glavo ta, zdaj ona misel in se skoraj ne morem premagati, da bi jo kot mal list ne prilepil predmetu. Ker meni to dopada, menim, da je všeč tudi drugim. A bojim se, da bodo učenjaki moje pisanje drugače sodili ter trdili, da pisarim brez logične zveze, da blodim semtertje kakor otrok, ki še ne pozna rednega mišljenja ali logike. Take prosim za zamero, priporočam jim potrpežljivost ter opozarjam na silno veliko važnost predmeta, ki zaaluži, da se vsestransko osvetli.

K stvari: kličejo večkrat v zborih. To raj k stvari. S tem dopisom, s tem novim letom, katero smo po milosti božji ravnokar nastopili, ima nastopiti nova, vsaj v eni stroki kmetijstva boljša doba. To je moja vroča želja, ki bode prinašala naši deželi leto za letom tisuče in tisuče dobička, ki so do sedaj vsako leto segnili zaradi malomarnosti po tleh, če se bodo naši kmetovalci hoteli udati mojemu nasvetu.

Sedaj pa moram še povedati, kako se je meni in pa našim kmetom godilo z mediko preteklo leto 1885, to je, kako smo jo sušili, in tako zvršim 3letni zgodovinski črtič o tej stvari. S prvo košnjo imeli so tukejšnji kmetje jako velik križ, jaz, hvala Bogu! nobenega. Deževalo je skoraj dan na dan čez 14 dni. Ko je bila medika godna za košnjo, so kmetje težko, nestrpno pričakovali ugodnega vremena, da bi jo

pokosili. Če je bil pa en dan lep, ugoden, drugi dan je spet padal dež. Kmetje so po toliko dneh mediko po tleh imeli, pa kako jo posušiti? Kajti če se je en dan nekoliko odtekla, se je pa uže drugi dan spet namočila. Solnce spomladi nima še dovolj moči; tla so bila vedno namočena; iz njih puhtela je vlažnost na mediko, ki je po tleh ležala, in na ruso deteljo. Tako so imeli ubogi kmetje veliko preglavico, mnogo dela in tuge, valjali so blago kakih 14 dni po tleh, skasili so je nekateri delom, drugi za polovico, in drugi še ne več. Jaz pa nisem imel ne tuge, ne skrbi, ne brezpotrebne dela, ne škode. Ko je bila medika godna, dal sem jo pokositi brez ozira na vreme; kosili so jo tudi med malim dežjem. Ko se je pa malo odtekla spravili smo jo v kozolce in jaz sem zadovoljen in vesel rekel: Bog te sedaj obvaruj, moja si. Posušila se mi je izvrstno, dasi je dolgo deževalo.

Stal som necega dne v Brajdi tik oste, ko pelje kmet-kolon italijanskega oskrbnika vos medike memo. Pristopim k vosu — a moj Bog, kakšna je bila? Bila je vsa rujava, skoraj gola stabla, pa še ta na pol surova. Dobro, da je bila uže prodana in sicer dobro prodana po 1 gl. 20 kr. cent; kajti tako blago se ne sme spraviti na kup pod streho, ker bi se lahko popolnoma pokvarilo.

Vprašam sedaj: Kdo preračuni velikansko škodo in zgubo po vsej deželi, posebnó če prevzamemo semkaj še furlansko ravnino? Koliko izvrstne krme je šlo delom pod zlo? A ne samo, da so kmetje toliko krme zelo pokvarili, marveč s tem, da so več ali manj 14 dni pokošeno mediko po tleh valjali, so tudi ovirali v rači tudi naslednje košnje. Jaz sem spravil svo mediko v par dneh v kozolce in nova je rasla, da je bilo veselje, ki je imela obilo mokrote in gorkote. Tako sem jaz prehitel za 14 dni vse druge, moja druga košnja bila je še na pol dorastla, med tem da so drugi še le njive praznili. Tudi laška kmetijska šola je ostala okolo 14 dni za menoj. Lep napredek! Lep vzgled!

„Sila kola lomí“, veli naša prislovia. To silno pomladansko deževje je, hvala Bogu! vendar nekatere naših zdramila, sila prignala jih je do tega, da so začeli posnemati, poskusili so s kozolci uže v spomladi in zvedel sem, da so jako zadovoljni. Četiri taki so mi znani v Sempetru (med temi pa ni nobenega uže omenjenih dveh oskrbnikov); v Vertobji jih je menda še več. Veliko veselje imel sem, ko zagledam na polji prve kozolce. No, sem vsliknil sam pri sebi: Zora puca, bit če dana (zdr se dela, bode dan).

LISTEK.

Blagovestnikom.

S. Gregorčič.

I.

Luč naša, bratje, od izhoda!

Od tam nam solnce nosi zlati dan;
Omike zar apod jutrovskega svoda
Razširil do zapadnih se je stran;
In ljudstev svit, vir zemeljskega preporeda,
Ni bil li tam ljudem z nebá poslan?
Omike, vére luč nam od izhoda,
On dal nam tudi je Cirila in Metoda!

Nosili vere svit so nam i drugi,
Na severu German, Román na jugu.
A dedom davnim dar njihóv
Bolj kletev je rodil kot blagoslov.
Sé srcem tujim tují učeniki
Učšli dede v tujem so jeziki,
Ta glas jim pač je bil na sluh,
A čul in čmel ni ga duh.
Pač vrgli so malike z žrtvenikov,
Iz arc izruli niso jim malikov,
In dási križan že Slován,
Ostal po dási je — pagán:

Bil uk je tuj — bil krst je mrtev;
A dási krat je mrtev bil,
Od prednikov je tirjal živo žrtev,
Duh narodni in jezik je moril.

Takó krstili naš so rod,
Smilúj, smilúj se mu, Gospód! —
In spet!

Čuj, bojni rog,
Konj rezgetanje,
Hrumenje silnih čet
In jekel žvenketanje, —
Oh, to je boja bog!

„O ne, sé spremstvom množnih vrst,
Slovánom nesémo le krat!“
In prišli so, krstiti jih želéd,
V levici križ, a v desni meč.

In dede naše so krstili
Sred dednih, širnih njih planjav;
A ko so krst zvršili,
Naš dom je bil in tuji meč krvav, —
A križ? Nanj dedov so prostót pribili!
Tako nas krstil rod je tuj,
Gospód, Gospód, oh pomilúj!

Vidvá drugače,
Ciril in pa Metod!
Pustila mesto sta domače,
Šla sta v Slovánov širno domovino
Preganjat z vero lučjo svet tomino.

Nosili drugi s križem robstva so verige,
Vidva — ljubezni svete véz,
V desnici križ, v levici zlate knjige
Navdihnene z nebá.

Prinesla v glasih sta slovenskih,
V izvornih znamenjih pismenskih
Pradedom pismo od Boga, —
Oj, to jim šlo je do srca!
Pač srou le domači glas
Mehkó se in sladkó priléga,
On srou pravi vé israz
In spet mogočno k srou sega, —
Domači glas le nosi spás!
Kako pradedje so veselí
V domačih glasih uk sprejeli!
Ko čuli božja so veličja,
Možém celo solzé svetlé
Kapljale so z obličja, —
Oj, rajske rádoti solzé!
Kot hrasti valed sekir udarjev,
Maliki na glasove té
Grmé so padali z oltarjev,
Ležali strú v prahi so, —
Iz srou bežali plahi so,
In arc in pa svetíšč oltar
Zavzél veselstva je vladár.
Kakó so dedje ga častili,
Kako hvalili in slavili!

